

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: DK-2T/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5422010151
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Kňazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5422010151.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo samosudkyňou JUDr. Renátou Kňazúrovou v trestnej veci obž. A. B. pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24.10.2023 v Dolnom Kubíne, takto

rozhodol:

Súd podľa § 285 písm. b) Tr. por. obž. A. B., nar 19.08.1996 v Dolnom Kubíne, trvale bytom C. D., t. č. bytom E. B., F. XXXX/X, oslobodzuje spod obžaloby podanej na neho prokurátorom Okresnej prokuratúry Dolný Kubín sp. zn. Pv 282/19/5503-65 zo dňa 15.07.2022 pre skutok kvalifikovaný ako zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že dňa 04.12.2019 okolo 21:30 hod. v izbe bytu na G. H. XXXX/X I. C. D., udrul rukou po ľavom uchu tam spiacu manželku C. B., ktorej po zobudení povedal, že s ním má pozerat' porno na mobilnom telefóne, čo odmietla, preto jej povedal, že ak to s ním nebude pozerat', tak ju zbije a silou jej ťahal nos, preto s ním porno pozerala, on pri tom masturboval, následne ju zavolať do kúpeľne, kde od nej požadoval análny styk, ktorý odmietla, načo jej povedal „Začni ma fajčiť a potom ti to budem robiť“, preto zo strachu, že ju zbije, vykonala orálny styk, po ktorom jej povedal, aby sa otočila a napriek jej slovnému odmietnutiu opakovane vnikol svojím pohlavným údom do jej análneho otvoru, až kým nedošlo k jeho vyvrcholeniu, pretože skutok nie je trestným činom.

odôvodnenie:

Prokurátor Okresnej prokuratúry Dolný Kubín podal dňa 15.07.2022 na A. B. obžalobu pre podozrenie zo spáchania zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené a právne kvalifikované v predmetnej obžalobe.

Súd vo veci vykonal hlavné pojednávanie, na ktorom vypočul obžalovaného, poškodenú, znalkyňu J. K. L., svedkov M. C., N. C., prehral obrazovo – zvukový záznam z výsluchu poškodenej, prečítal zápisnicu o výsluchu svedkyne I. K. a ostatné listinné dôkazy, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní po poučení podľa § 257 ods. 1 Tr. por. uviedol, že je nevinný a ďalej vypovedal, že s poškodenou si počas jeho výkonu trestu odňatia slobody písali a keď bol z výkonu trestu prepustený, išiel po ňu do Jelšavy a vrátili sa do Dolného Kubína, kde najskôr žili rôzne po hoteloch a ubytovniach, potom v pivnici a napokon u jeho starej mamy, kde prespávali v kuchyni na dlážke. Nikdy sa nestalo, že by poškodenú znásilnil, poškodená stále chcela, aby mali vlastný byt, ale na toto finančné prostriedky neboli. Občas sa preto hádali a poškodená chcela od neho odísť. Sexuálnemu životu sa venovali dobrovoľne a vždy, keď to chceli obaja. Iniciatíva vychádzala aj zo strany poškodenej, mali spolu orálny aj análny styk. Kvôli tomuto sa nehádali, sex mávali denne tri až štyrikrát, niekedy aj viac, bolo to rôzne. Sex mávali aj v čase, keď boli stará mama a strýko v byte a už spali. Konkrétne 04.12.2019 pil večer kávu, nežiadal poškodenú, aby s ním sledovala porno, spať išiel okolo 22:30 hod. a predtým večer mali sexuálny styk, ktorý bol dobrovoľný. Keď išiel spať, tak spal až do piatej hodiny rána, potom

mu poškodená uvarila kávu, ktorú vypil a v tej káve „asi niečo bolo“, keďže sa nevedel prebudiť, spal až do večera a následne mu volali sanitku.

Poškodená C. B. za prítomnosti psychológa na hlavnom pojednávaní využila svoje zákonné právo a vo veci odmietla vypovedať vzhľadom na blízky príbuzenský pomer k obžalovanému, keďže bola v tom čase jeho manželkou. Prokurátor vzhľadom na vyhlásenie poškodenej navrhol prehrať obrazovo – zvukový záznam z výsluchu poškodenej z prípravného konania. Z prehrateho obrazovo – zvukového záznamu bolo zistené, že poškodená bola vypočutá dňa 06.12.2019 a k veci uviedla, že v čase skutku bývali u starej mamy obžalovaného, ktorý v tom čase prestal užívať lieky, preto mal veľké výkyvy nálad a žiarlil. Veľakrát bol nervózny, tiež sa stalo, že ju fyzicky napadol. Krátky čas po svadbe chcela od obžalovaného odísť, pretože ju stále obžalovaný nútil, aby pýtala od svojej starej matky peniaze a nevedel zabezpečiť adekvátne bývanie. U starej mamy obžalovaného na ul. Ťatliaka bývali v garsónke spolu so starou mamou obžalovaného a strýkom obžalovaného. V konkrétny večer obžalovaný pozeral na telefóne porno, päšťou ju udrel po uchu a keď povedala, že to pozerať nebude, vyhrážal sa jej bitkou, následne ju zavolať do kúpeľne a poškodená „už vedela čo s ňou bude“, preto si stiahla nohavice aj tepláky s nohavičkami a „urobil to možno aj dvanásťkrát“ (č.l. 61 rub). Tomuto predchádzal orálny styk, kedy ho uspokojovala 5 až 10 minút a potom „on toto zrobil, nebránila som sa, načo“. V tom čase bola v predklone, obžalovaný stál za ňou a dal svoj penis do jej zadku, čo ju bolelo, ale nemohla nič robiť, ani kričať, pretože sa jej vyhrážal, že ak sa zobudí stará mama, tak ju dobije. Obžalovanému nepovedala, že táto sexuálna praktika ju bolí, následne si išiel ľahnúť a ona sa osprchovala, pretože mala podráždený konečník. V tom čase stará mama aj strýko spali, ráno uvarila obžalovanému kávu a dala mu do nej dve tabletky, ktoré má od psychiatra predpísané obžalovaný, ale neužíva ich. Lieky mu dala preto, aby zaspal a aby mohla ísť ku policajtom, pretože obžalovaný ju večer zatvára, teda zavrie dvere na kľúč a nevie sa z bytu dostať. Obžalovaný mal predpísaný neurol a ešte ďalšie lieky, ktorých názov si nepamätala. Ohľadne análneho styku uviedla, že toto bolo prvýkrát, že to predtým ešte s nikým neskúšala.

Svedok M. C. na hlavnom pojednávaní ako strýko obžalovaného využil svoje zákonné právo a k veci odmietol vypovedať. Zo zápisnice o výsluchu tohto svedka z prípravného konania (č.l. 67-68) bolo zistené, že obžalovaný je jeho synovec. V roku 2018 poškodená od obžalovaného prvýkrát ušla, pretože ju bil a týral, utiekla domov do Jelšavy. Bola od neho preč asi pol roka alebo rok a obžalovaný bol v tom čase vo výkone trestu. Po jeho prepustení boli v kontakte cez internet a následne za ním prišla poškodená do Dolného Kubína, kde spoločne bývali v jednom byte on, jeho matka, obžalovaný a poškodená. Obžalovaný s poškodenou uzatvorili manželstvo 28.11.2019, žili normálne, ale poškodená chcela stále odísť do Jelšavy. Asi dva alebo tri dni po svadbe sa začali hádať, pretože obžalovaný chcel peniaze od starej mamy poškodenej, ktorá jej predtým peniaze posielala. Obžalovaný s poškodenou spolu chodievali do kúpeľne, spoločne sa sprchovali, bolo to aj ráno aj večer každý deň, čo tam robili nevie uviesť, ale smiali sa tam a myslí si, že „im tam bolo dobre“. Dňa 04.12.2019 prišiel domov okolo 22:00 hod., obžalovaný a poškodená pozerali televíziu, fajčili cigarety a pili kávu alebo čaj. Rozprávali sa asi do polnoci, obžalovaný potom zaspal a poškodená chcela od neho kľúče, asi chcela utiecť. Kľúče jej nedal, aby obžalovaný nerobil „bodrel“ ako naposledy, keď mu utiekla. Dožadovala sa aj telefónu, že si chce zavolať, ale ani telefón jej neposkytol. Bola nervózna, ale následne si išla ľahnúť. Byt zamykajú, obžalovaný takto zamykal, aby poškodená neutiekla, kľúče od bytu mali všetci okrem poškodenej. Svedok celú noc pozeral televíziu a okolo 06:00 hod. ráno odišiel z bytu preč. Keď sa vrátil, bolo mu povedané, že poškodená utiekla. Poškodená s obžalovaným sa zvyčajne hádali pre peniaze, potom sa fackovali, nakoniec udobrili a mali sebou „ľuťuli – muťuli“, tých hádok bolo dosť, boli každé dve – tri hodiny a potom sa udobrovali. Na poškodenej nevidel žiadne poranenia, v poslednom týždni pred jej odchodom sa sťažovala, že ju bolí ruka, že ju obžalovaný zbil. Ku ich sexuálnemu životu sa vyjadriť nevedel, iba počul, že v kúpeľni „dačo spolu robia“.

Svedkyňa N. C. na hlavnom pojednávaní využila svoje zákonné právo a k veci odmietla vypovedať, keďže je jeho tetou. V prípravnom konaní táto svedkyňa vypočutá nebola.

Z prečítanej svedeckej výpovede I. K. z prípravného konania bolo zistené, že poškodená je jej vnučkou a niekedy v roku 2019 prišla do Jelšavy s tým, že je tehotná. V tom čase bola vydatá za obžalovaného a žila s ním v Dolnom Kubíne. Vtedy povedala, že muž je vo výkone trestu odňatia slobody, následne porodila syna O. a krátko po pôrode sa vrátila do Dolného Kubína, keďže obžalovaného prepustili z výkonu trestu. Neskôr sa opäť vrátila do Jelšavy, kde prišla aj s dcérou P. a synom Reném, Reného zobrali do detského domova a pre P. si prišiel jej biologický otec. Neskôr poškodená odišla do Anglicka,

zoznámila sa tam s O. K. a vrátila sa na Slovensko, kde bývajú v Pavlovciach nad Úhom a mala by mať ďalšie dieťa. Od tej doby s ňou nebola v kontakte.

Postupom podľa § 268 ods. 2 Tr. por. so súhlasom prokurátora a obžalovaného súd prečítal znalecký posudok znalca z odvetvia psychiatria a sexuológia MUDr. Stanislava Kollára č. 22/2020, zo záverov ktorého vyplynulo, že obžalovaný netrpel v minulosti, ani v čase spáchania vyšetřovaného skutku a ani v súčasnosti netrpí vážnou duševnou poruchou v pravom slova zmysle (duševnou chorobou). V čase spáchania skutku vedel rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a toto svoje konanie mohol ovládať. Jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti boli v tom čase zachované a chápe zmysel trestného konania. U obžalovaného sa dlhodobo od mladšieho školského veku až do dospelosti vyskytujú poruchy správania, ktoré vyplývajú z jeho osobnosti, ktorá je disocálne štruktúrovaná, vysoko egocentrická, dominantná, neschopná empatie, zameraná na uspokojenie vlastných potrieb, ľahostajná k okoliu, emočne nestabilná, so sklonom k impulzívnym a explozívnym prejavom, vysokou pohotovosťou k afektom zlosti, agresívnym prejavom, konfliktom, hostilným postojom, účelovému demonštratívne a manipulatívne správaniu s nízkou schopnosťou poučiť sa z minulých skúseností, s nízkou schopnosťou sociálnej adaptácie a nízkou toleranciou frustrácie. Vyššie city u neho nie sú rozvinuté, spoločenské normy pozná, je k nim ľahostajný a bez zábran ich prestupuje. Absentuje u neho sebareflexia, svoje disocálne konanie bagatelizuje, nie je prístupný korekcii. Nejedná sa u neho o duševnú chorobu, ale o trvalú štruktúru jeho osobnosti v etiológii ktorej sa uplatňujú vrodené povahové dispozície, ako aj abnormné rodinné a výchovné vplyvy – disocálna porucha osobnosti je celoživotná abnormná varianta charakterových a temperamentových rysov osobnosti, ktoré sa významne odlišujú od rysov prítomných u väčšiny ľudí, jednotlivé zložky takejto osobnosti sú usporiadané neharmonicky, nevyrovnané a poruchy adaptácie takejto osobnosti spôsobujú ťažkosti okoliu alebo jej samej. Obžalovaný netrpí sexuálnou deviáciou, jeho pobyt na slobode nie je pre spoločnosť nebezpečný a uloženie ochranného liečenia znalec obvinenému nenavrhol.

Znalkyňa z odboru klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých PhDr. Beáta Ostoverchá podala v prípravnom konaní dňa 11.05.2022 znalecký posudok, pričom dňom 01.07.2022 bola vyčarknutá zo zoznamu znalcov, preto súd na hlavnom pojednávaní postupoval v zmysle ust. § 5 ods. 7 a § 15 ods. 2 Zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a prítomná znalkyňa podľa § 5 ods. 7 citovaného zákona zložila sľub a následne bola poučená v zmysle ust. § 144 a 347 Tr. zák. Znalkyňa bola prítomná pri prehratí obrazovo – zvukového záznamu o výsluchu poškodenej z prípravného konania a uviedla, že pri vypracovaní znaleckého posudku video – záznam z výsluchu poškodenej nevidela. Aj po prehratí záznamu sa nič na jej závere v odpovedi na otázku č. 6 podaného znaleckého posudku nemení. Prejavy typických posttraumatických zmien prežívania s prejavmi hyperaurosálu (napätia), úľakových reakcií, či intenzívnych emócií ako úzkosť, hnev, či depresia u poškodenej zaznamenané neboli. U osobností tohto typu nemožno vylúčiť skreslenie výpovede pod vplyvom aktuálnej emočnej situácie, čo v prípade opisovaného sexuálneho aktu, ktorý skôr budil dojem poníženia, mohlo k takémuto skresleniu dôjsť. Úroveň intelektových schopností a pamäti vykazujú schopnosť poškodenej vnímanú skutočnosť si zapamätať, podržať a následne správne reprodukovať. Pod vplyvom jej osobnostnej štruktúry však niečo môže prípadne zveličiť. Záznam z jej výsluchu z prípravného konania je zhodný s tým, čo jej popísala pri diagnostickom vyšetrení a z toho usudzuje, že je schopná prežiť udalosť si zapamätať, podržať a správne reprodukovať. Podľa znaleckého posudku osobnosť poškodenej je intelektovo podpriemerná, primárne simplexnejšie štruktúrovaná, ľahšie ovplyvniteľná, s nedostatočným uvedomovaním si dôsledkov svojho správania a konania. Jej citová sféra je plochšia, menej vreľá, preto rozchody s partnermi emočne hlbšie neprežívala a ani strata dvoch detí z predchádzajúcich vzťahov sa jej hlbšie emočne nedotkla. Úroveň intelektových schopností a pamäti poukazuje na skutočnosť, že poškodená je schopná vnímanú skutočnosť si zapamätať, podržať a následne správne reprodukovať. Táto schopnosť je vo veľkej miere ovplyvnená osobnostnou štruktúrou poškodenej, miestami nemožno jednoznačne vylúčiť, ani katatýmne skreslené usudzovanie (vystupňovanými emóciami skreslené usudzovanie). V priebehu znaleckého skúmania neboli zachytené závažné osobnostné patologické zmeny, ani zdravotné problémy, ktoré by signalizovali symptomatiku posttraumatickej stresovej poruchy. V osobnostnej štruktúre poškodenej znalkyňa nezistila také prejavy a znaky, ktoré by napĺňali diagnostické kritéria sexuálne zneužitej osoby. V osobnostnom profile poškodenej neboli potvrdené odchýlky nasvedčujúce tomu, že môže trpieť psychickou poruchou alebo chorobou, ktorá by mala byť predmetom osobitného znaleckého skúmania.

Z prečítaných listinných dôkazov súd zistil, že poškodená sa dostavila na vyšetrenie ku proktológovi dňa 05.12.2019 o 15:14 hod. (č.l. 179). Z predmetnej správy bolo zistené, že na vyšetrenie sa dostavila v sprievode príslušníka PZ vzhľadom na sexuálne násilie zo strany manžela. Okolie konečníka bolo bez známok vonkajšieho poranenia, rovnako tak bez známok poranenia bola aj sliznica, lekár konštatoval drobnú trhlunku na zadnej komisure, pričom sa jedná o subakútne ochorenie staršieho dáta a ku zvýrazneniu bolesti došlo pravdepodobne sexuálnym násilím. Zo správy psychiatrického oddelenia NsP Rožňava bolo zistené, že poškodená nie je v evidencii pacientov tejto ambulancie, rovnako tak nie je v evidencii psychiatrickej ambulancie v Revúcej. Z rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T/19/2019 zo dňa 22.05.2019 bolo zistené, že obžalovaný bol uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., kedy vulgárne nadával a opakovane udieral poškodenú a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere osem mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ako aj ochranné psychiatrické liečenie ambulatnou formou. Zo spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T/39/2018 bolo zistené, že rozsudkom zo dňa 12.07.2018 bol obžalovaný uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere tri roky s podmieneným odkladom výkonu trestu a určením skúšobnej doby s probačným dohľadom nad jeho správaním v dĺžke tri roky. Tohto zločinu sa dopustil voči starej matke Q. C.. Z uznesenia Okresnej prokuratúry Dolný Kubín sp. zn. Pv 90/17/5503 zo dňa 02.02.2018 bolo zistené, že trestná vec obžalovaného pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zák. bola postúpená Okresnému úradu Dolný Kubín, pretože výsledky vyšetrovania preukázali, že nejde o trestný čin, ale o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom. Z uznesenia OR PZ Dolný Kubín, odboru kriminálnej polície č. ČVS:ORP-396/1-VYS-DK-2014 zo dňa 06.10.2014 bolo zistené, že vec podozrenia zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť podozrivý A. B., bola odmietnutá, nakoľko nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Tr. zák. Zo sobášneho listu Matričného úradu Mesta Dolný Kubín č. 111/2021 zo dňa 19.07.2021 bolo zistené, že obžalovaný a poškodená uzatvorili manželstvo 28.11.2019 v Dolnom Kubíne. Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov súd zistil, že obžalovaný sa dopustil jedného priestupku proti majetku, a to dňa 30.01.2023, za čo mu bola uložená bloková pokuta vo výške 20,- eur. Z odpisu z registra trestov bolo zistené, že obžalovaný bol doposiaľ dvakrát súdom trestaný, a to vo veci 2T/39/2018 Okresným súdom Dolný Kubín pre vydieranie, kedy trest vykonal 18.09.2022 a v roku 2019 vo veci Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T/19/2019, kedy trest vykonal 10.08.2019. Zo spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. DK-8P/62/2022 bol oboznámený rozsudok zo dňa 22.08.2023, ktorým manželstvo obžalovaného a poškodenej bolo rozvedené.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutom na ich rozhodnutie. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 2 ods. 19 Tr. por. pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní smie súd prihliadnuť len na dôkazy ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 285 Tr. por. súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak

- a) nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný,
- b) skutok nie je trestným činom,
- c) nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný,
- d) obžalovaný nie je pre nepříčetnosť trestne zodpovedný,
- e) obvinený mladistvý, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok veku, nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie,
- f) trestnosť činu zanikla, alebo

g) prokurátor na hlavnom pojednávaní ustúpil od obžaloby podľa § 239 ods. 2.

Zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 Tr. zák. sa dopustí ten, kto:

(1) násillím alebo hrozbou bezprostredného násillia donúti iného k orálnemu styku, análnemu styku alebo k iným sexuálnym praktikám alebo kto na taký čin zneužije jeho bezbrannosť.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania,

b) na chránenej osobe,

c) z osobitného motívu,

d) na osobe vo výkone väzby alebo vo výkone trestu odňatia slobody, alebo

e) spoločným konaním najmenej dvoch osôb.

Subjektom tohto trestného činu je každá trestne zodpovedná osoba. Subjektívna stránka vyžaduje v zmysle § 17 Tr. zák. úmyselné zavinenie. Objektom tohto trestného činu je ochrana práva človeka rozhodovať sa vo vybraných aspektoch vlastného sexuálneho života. Predmetom útoku v tomto prípade môže byť ktorýkoľvek človek (žena alebo muž). V rámci predmetu útoku nie je dôležité ani to, v akom pomere sú páchatel a obeť. Objektívna stránka pozostáva z rôznych alternatív spôsobu spáchania trestného činu. Z hľadiska teórie trestného práva hmotného je skutková podstata trestného činu sexuálneho násillia zloženou kumulatívnou skutkovou podstatou. Spôsob spáchania trestného činu je fakultatívnym znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty, ktorý sa v tomto prípade stáva obligatívnym znakom. Páchatel svoju obeť musí k orálnemu styku, análnemu styku alebo k iným sexuálnym praktikám prinútiť buď násillím, hrozbou bezprostredného násillia, alebo zneužitím jej bezbrannosti. Na naplnenie znakov skutkovej podstaty stačí, keď páchatel využije len jeden zo spôsobov spáchania trestného činu. Násillie musí smerovať k prekonaniu vážne mieneného odporu obeť, ktorá nechce vykonať orálny styk, análny styk alebo iné sexuálne praktiky páchatelovi. Trestný čin je spáchaný násillím, ak páchatel použije na jeho spáchanie fyzické násillie proti telesnej integrite inej osoby, alebo ak je spáchaný na osobe, ktorú páchatel uviedol do stavu bezbrannosti ľstou, alebo ak páchatel použil násillie proti veci iného V prípade, že by nešlo o vážne mienený odpor, ale bolo by to myslené len v rámci erotickej hry, nemohlo by ísť o trestný čin sexuálneho násillia podľa § 200 Tr. zák. Je nevyhnutné, aby násillie smerovalo k prekonaniu odporu, ktorý obeť kladie, pretože nechce vykonať orálny styk, análny styk alebo inú sexuálnu praktiku. V rámci objektívnej stránky zákonodarca vymenúva sexuálne praktiky, ktorých sa páchatel musí dopustiť, aby sme jeho konanie mohli považovať za trestný čin sexuálneho násillia. Ide o orálny styk, análny styk alebo iné sexuálne praktiky. V zmysle Trestného zákona sa osobou blízkou rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pocitovala ako ujmu vlastnú. V prípade trestného činu sexuálneho násillia je výpočet blízkych osôb rozšírený a pod týmto pojmom musíme chápať aj bývalého manžela, druhu, bývalého druhu, rodiča spoločného dieťaťa a osobu, ktorá je vo vzťahu k nim blízkou osobou podľa § 127 ods. 4 Tr. zák., ako aj osoba, ktorá s páchatelom žije alebo žila v spoločnej domácnosti.

Náležitú zistenie skutkového stavu vyžaduje, aby každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie bola spoľahlivo preukázaná v súlade so skutočnosťou tak, aby nemohla vzbudzovať akúkoľvek pochybnosť. Za náležité zistenie skutkového stavu nemožno preto považovať len zistenie o púhej pravdepodobnosti dokazovanej okolnosti, keď výsledky dokazovania síce pripúšťajú možnosť záveru, že existuje, avšak na druhej strane nevylučujú možnosti iného alebo celkom opačného záveru.

Obžaloba bola postavená na jedinom usvedčujúcom dôkaze - výpovedi poškodenej, v tom čase manželky obžalovaného, ktorá mala záujem obžalovaného opustiť a ukončiť ich spolužitie. V čase, kedy podala trestné oznámenie a obžalovanému bola obmedzená osobná sloboda, z miesta spoločného bydliska odišla, našla si novú známosť a s týmto partnerom má dve maloleté deti, čo bolo zistené z pripojeného a oboznámeného spisového materiálu Okresného súdu Námestovo sp. zn. DK-8P/62/2023. V tejto veci bol dňa 22.08.2023 vyhlásený rozsudok, ktorým súd manželstvo obžalovaného a poškodenej rozviedol. Znalkyňa J. L. v zhode so znaleckým posudkom na hlavnom pojednávaní uviedla, že prejavy typických posttraumatických zmien u poškodenej nezaznamenala, naopak u osobnosti tohto typu nemožno vylúčiť skreslenie výpovede pod vplyvom akútnej emočnej situácie, čo v prípade opisovaného sexuálneho aktu, ktorý skôr budil dojem poníženia, mohlo k takémuto skresleniu dôjsť. Úroveň intelektových schopností a pamäti síce vykazujú schopnosť poškodenej

vnímanú skutočnosť si zapamätať, podržať a následne správne reprodukovať, pod vplyvom jej osobnostnej štruktúry však niečo môže prípadne zveličiť. Čo sa týka lekárskej správy zo dňa 05.12.2019, tak v nej je konštatované, že okolie análneho otvoru poškodenej bolo bez známok vonkajšieho poranenia a drobná trhlinka sliznice vo vnútri sa týkala staršieho dáta. Zvýraznenie bolesti lekár konštatoval pravdepodobne sexuálnym násilím. V tejto súvislosti súd zvýrazňuje, že použitie násilia nebolo v rámci dokazovania preukázané. Poškodená aj obžalovaný zhodne uviedli, že dňa 04.12.2019 vo večerných hodinách mali iný sexuálny styk (análny styk), ktorému predchádzalo zo strany poškodenej orálne uspokojenie obžalovaného, ale každý z nich situáciu vnímal inak, obžalovaný tvrdil, že išlo o dobrovoľnú sexuálnu praktiku a poškodená tvrdila, že k análnemu styku bola donútená hrozbou násilia (bitky). Svedok M. C. nepotvrdil, že by počul alebo videl v ten večer zo strany obžalovaného násilie, naopak potvrdil, že obžalovaný s poškodenou sa každé ráno a večer spolu sprchovali a v kúpeľni „nevie čo robili, ale bolo im dobre“. Súd poukazuje na skutočnosť, že pri hodnotení vierohodnosti svedeckej výpovede musí vziať do úvahy aj to, či ide o tzv. nezaujatého svedka alebo ide o tzv. zaujatého svedka, ktorý má na výsledku trestného konania záujem a práve týmto záujmom môže byť jeho výpoveď ovplyvnená. Pokiaľ teda je jediným usvedčujúcim dôkazom proti obžalovanému výpoveď tzv. zaujatého svedka (v tomto prípade bolo preukázané, že poškodená mala záujem od obžalovaného odísť a čakala na vhodnú príležitosť), je nutné ju hodnotiť mimoriadne obozretne a v situácii „tvrdenia proti tvrdeniu“ v takýchto prípadoch by nemal súd zabúdať na motívy, ktoré mohli zaujatého svedka viesť k jeho usvedčujúcej výpovedi, rovnako tak by nemal zabúdať na zásadu „in dubio pro reo“, pričom vina obžalovaného by nemala byť založená len na osamotenej výpovedi zaujatého svedka. V prípade, ak má slúžiť výpoveď svedka ako jediný dôkaz preukazujúci vinu obžalovaného, bez ďalších podporných dôkazov, musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, logický, zrozumiteľný, presvedčivý, vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi spochybniteľný, či dokonca vyvrátený. V prejednávanom prípade boli v prípravnom konaní zadovážené a na hlavnom pojednávaní vykonané dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporovali. Na jednej strane výpoveď poškodenej, ktorá obžalovaného zo spáchania trestného činu usvedčovala a na druhej strane výpoveď obžalovaného, ktorý spáchanie skutku v celom rozsahu poprel. Na preukázanie viny obžalovaného súhrn priamych a nepriamych dôkazov musí tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Pri hodnotení vierohodnosti svedka je súd povinný prihliadnúť najmä k vnútornej štruktúre výpovede svedka, teda či si neodporuje v podstatných okolnostiach, o ktorých vypovedal, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých svedok vypovedá, či výpoveď svedka je v súlade s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie menej podstatná je aj okolnosť vzťahu svedka (poškodenej) k obžalovanému, teda či svedok s obžalovaným je v príbuzenskom vzťahu, resp. v inom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti. Taktiež je potrebné prihliadnúť na existenciu vlastného záujmu svedka na výsledku trestného konania. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu postupom v zmysle ust. § 2 ods. 12 Tr. por. podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je. Z vykonaného dokazovania vyplýva záver, že jediným priamym dôkazom je výpoveď poškodenej, ktorú súd považuje za nedostatočnú na vyslovenie záveru o vine obžalovaného. Ako uviedla znalkyňa PhDr. Ostoverchá, u poškodenej neboli zistené poruchy správania, či sociálnej adaptácie, prípadne somato – psychické ťažkosti, ktoré by svojou intenzitou signalizovali symptomatiku posttraumatickej stresovej poruchy. Rovnako neboli zistené prejavy a znaky, ktoré by napĺňali diagnostické kritéria sexuálne zneužitej osoby. Znalkyňa u osobnosti tohto typu nevylúčila skreslenie výpovede pod vplyvom akútnej emočnej situácie, čo v prípade sexuálneho aktu, ktorý budil dojem poníženia, mohlo k takémuto skresleniu dôjsť. Pod vplyvom osobnostnej štruktúry tiež poškodená môže niečo zveličiť, hoci jej úroveň intelektových schopností a pamäti vykazuje schopnosť vnímanú skutočnosť si zapamätať, podržať a následne správne reprodukovať. Ako už bolo vyššie uvedené, poškodená mala priamy záujem na výsledku tohto trestného konania, keď mala snahu obžalovaného opustiť, a po podaní trestného oznámenia tak aj skutočne ihneď urobila. Táto jediná usvedčujúca výpoveď, ako priamy dôkaz, nebola potvrdená ďalšími podpornými dôkazmi a v posudzovanom prípade nastala dôkazná núdza. Výrok o vine musí byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že žalovaný skutok sa skutočne stal, tento vykazuje zákonné znaky trestného činu a spáchala ho konkrétna osoba, na ktorú bola podaná obžaloba. Ak existujú akékoľvek rozumné pochybnosti, nemožno ich vyložiť v neprospech obžalovaného, ale naopak, je nutné ich vyložiť v jeho prospech. Odsudzujúci výrok môže mať zákonný podklad iba vtedy, ak je v dôkaznom konaní dosiahnutý najvyšší možný stupeň istoty, nielen vo vzťahu ku skutku, ale aj vo vzťahu ku konkrétnemu páchatelovi, resp. páchatelom, ktorý možno od ľudského poznania požadovať, a to aspoň na úrovni všeobecného pravidla: „aby bol zistený skutkový stav veci,

o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti“, nestačí akýkoľvek vysoký stupeň podozrenia, musí ísť o istotu. V konaní pred súdom neboli produkované také priame dôkazy alebo taký súhrn nepriamych dôkazov, ktoré by tvorili uzavretú reťaz na usvedčenie obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku, resp. ktoré by inú alternatívu, než vinu obžalovaného, nepripustili. Priamym svedkom toho, čo sa v kúpeľni garsónky medzi obžalovaným a poškodenou stalo, nebola žiadna iná osoba, išlo teda o tvrdenie proti tvrdeniu a k preukázaniu viny páchatel'a musia existovať priame, resp. aspoň nepriame dôkazy, ktorých súhrn musí tvoriť logickú a ničím nenarušovanú sústavu vzájomne sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti skutku, v ktorom sa vidí trestný čin a usvedčuje z jeho spáchania páchatel'a, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Kn 597/2010 zo dňa 26.11.2010). Takto nezávisle a nestranné kriticky je nevyhnutné postupovať pri záverečnom hodnotení dôkazov, pretože v trestnom konaní po vykonaní celého reálne dostupného a zmysluplného dokazovania pre uznanie viny obžalovaného je nevyhnutné, aby vykonané dôkazy jednoznačne a bez akýchkoľvek pochyb svedčili o tom, že skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba, je trestným činom. Akákoľvek iná alternatíva by musela byť vylúčená. V konkrétnej trestnej veci vykonaním a hodnotením všetkých dostupných dôkazov však nemožno dospieť k exaktnému záveru, ktorý by svedčil o tom, že uvedený skutok je trestným činom a preto v súlade so zásadou in dubio pro reo, súd obžalovaného spod obžaloby okresného prokurátora oslobodil. Nebolo preukázané použitie násilia zo strany obžalovaného proti poškodenej ako nevyhnutná podmienka toho, aby za splnenia ďalších skutočností bolo zákonné a odôvodnené považovať skutok za trestný čin. V tomto smere súd záverom zdôrazňuje, že rozhodnutie o vine obžalovanej osoby musí vychádzať z vykonaných dôkazov, ktorých vyhodnotením nie je možné dospieť k inému záveru, pokiaľ ide o otázku viny. Obžalovaný nie je povinný dokazovať žiadnu skutočnosť, nakoľko pri posúdení viny trestný proces vychádza zo zásady, že nedokázaná vina má rovnaké dôsledky ako dokázaná nevina. Uznanie viny nie je možné založiť na hypotetických záveroch, ktoré sú v rovine pravdepodobnosti, nakoľko pre vyslovenie takéhoto výroku sa vyžaduje istota, o ktorej pri zhodnutí vykonaných dôkazov nie je dôvod pochybovať. V prípade, že po vykonaní a vyhodnutí všetkých dostupných dôkazov zostanú pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti významnej pri posúdení otázky viny, nemožno rozhodnúť v neprospech obžalovaného.

V súlade s ust. § 278 ods. 2 Tr. por., súd pri svojom rozhodovaní prihliadal len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opieral sa o dôkazy na hlavnom pojednávaní vykonané. Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. hodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por. prichádza do úvahy, ak skutok nie je trestným činom.

S poukazom na všetky horeuvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Námestovo v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, a to v prospech alebo aj v neprospech obžalovaného. V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti jeho vôli.
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, a to len vo svoj prospech
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, ale len v jeho prospech
- zákonný zástupca, opatrovník a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný zbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v jeho prospech i proti jeho vôli
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, a to v neprospech obžalovaného. Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu.

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku ho môžu napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.